Obsah

Předmluva 11

1. Úvod: Pravidla sociální interakce 13
Odlišné smýšlení, avšak problémy společné 13
Kultura jako mentální programování 13
Kulturní relativismus 16
Symboly, hrdinové, rituály a hodnoty 16
Kultura plodí kulturu 18
Vrstvy kultury 19
Změna kultury: mění se praktiky, hodnoty zůstávají 20
Prehistorie kultury 22
Příčiny rozmanitosti a změn kultur 23
Rozdíly mezi národními kulturami 25
Národní kultury nebo národní instituce? 26
Jak je tomu s národními kulturami managementu? 26
Měření hodnot 27
Dimenze národních kultur 28
Replikace výzkumu v IBM 30
Používání korelací 31
Přidání páté dimenze 33
Validizace kulturních skórů zemí vůči jiným měřením 34
Jiné klasifikace národních kultur 35
Kulturní rozdíly podle regionu, náboženství, rodu, generace a třídy 36
Organizační kultury 37
Shrnutí: Kultura jako Fénix 38

Část I – Dimenze národních kultur 39

2. Rovnější než druzí 41
Nerovnost ve společnosti 41
Měření stupně nerovnosti ve společnosti: index vzdálenosti moci 41
Definice vzdálenosti moci 44
Vzdálenost moci v replikačních studiích 46
Rozdíly v mocenské vzdálenosti uvnitř zemí: sociální třída, vzdělanostní úroveň a povolání 46
Měření spojená se vzdáleností moci: struktura v této i následujících kapitolách 48
Rozdíly ve vzdálenosti moci mezi zeměmi: kořeny v rodině 49
Vzdálenost moci ve škole 50
Vzdálenost moci na pracovišti 51
Vzdálenost moci a stát 54
Vzdálenost moci a korupce 56
Vzdálenost moci a ideje 58

Původ rozdílů ve vzdálenosti moci ... 60
Budoucnost rozdílů ve vzdálenosti moci ... 62

3. Já, my a oni ... 65
Jedinec a kolektiv ve společnosti ... 65
Měření stupně samostatnosti ve společnosti ... 66
Individualismus a kolektivismus v dalších mezinárodních výzkumech ... 69
Jsou individualismus a kolektivismus jedna, nebo dvě dimenze? ... 70
Kolektivismus a vzdálenost moci ... 71
Individualismus a kolektivismus podle povolání ... 73
Individualismus a kolektivismus v rodině ... 74
Jazyk, osobnost a chování v individualistických a kolektivistických společnostech ... 78
Individualismus a kolektivismus ve škole ... 81
Individualismus a kolektivismus na pracovišti ... 83
Individualismus, kolektivismus a stát ... 86
Individualismus, kolektivismus a ideje ... 88
Původ rozdílů v individualismu a kolektivismu ... 90
Budoucnost individualismu a kolektivismu ... 94

4. On, ona a on(a) ... 95
Průbojnost versus skromnost ... 95
Pohlaví a role rodu ... 95
Maskulinita – femininita jako dimenze kultury společnosti ... 97
Maskulinita a femininita v dalších mezinárodních studiích ... 99
Maskulinita a individualismus ... 104
Jsou maskulinita a femininita jedna, nebo dvě dimenze? ... 101
Maskulinita země podle rodu a rod podle věku ... 102
Maskulinita a femininita podle povolání ... 103
Maskulinita a femininita v rodině ... 105
Maskulinita a femininita v rodových rolích a sexualitě ... 106
Maskulinita a femininita ve vzdělávání ... 110
Maskulinita a femininita při nakupování ... 113
Maskulinita a femininita na pracovišti ... 113
Maskulinita, femininita a stát ... 117
Maskulinita, femininita a náboženství ... 121
Původ rozdílů v maskulinitě a femininitě ... 124
Budoucnost rozdílů v maskulinitě a femininitě ... 126

5. Co je jiné, je nebezpečné ... 129
Vyhýbání se nejistotě ... 129
Měření (ne)tolerance k neurčitosti ve společnosti: index vyhýbání se nejistotě ... 130
Vyhýbání se nejistotě a úzkost ... 133
Vyhýbání se nejistotě není totéž, co vyhýbání se riziku ... 135
Vyhýbání se nejistotě podle povolání, pohlaví a věku ... 135

Vyhýbání se nejistotě v rodině ... 136
Vyhýbání se nejistotě, štěstí a zdraví ... 138
Vyhýbání se nejistotě ve škole ... 139
Vyhýbání se nejistotě v nakupování ... 140
Vyhýbání se nejistotě na pracovišti ... 142
Vyhýbání se nejistotě, maskulinita a motivace ... 145
Vyhýbání se nejistotě, občan a stát ... 148
Vyhýbání se nejistotě, xenofobie a nacionalismus ... 151
Vyhýbání se nejistotě, náboženství a ideje ... 153
Původ rozdílů ve vyhýbání se nejistotě ... 157
Budoucnost rozdílů ve vyhýbání se nejistotě ... 158

6. Včera, dnes, nebo později ... 161
Národní hodnoty a Konfuciovo učení ... 161
Národní kultury dlouhodobě a krátkodobě orientované ... 162
LTO a rodina ... 164
LTO a škola ... 166
LTO, práce a obchod ... 168
LTO a hospodářský růst ... 170
Ekonomický růst a politika ... 172
LTO a zločin: procento uvězněných ... 174
LTO, náboženství a způsoby myšlení ... 175
Fundamentalismus jako krátkodobá orientace ... 178
Krátkodobá orientace v Africe ... 179
Budoucnost dlouhodobé a krátkodobé orientace ... 181

Část II – Kultury v organizacích ... 183

7. Pyramidy, stroje, tržiště a rodiny: organizace mezi národy ... 185
Implicitní modely organizace ... 185
Profesoři managementu jsou lidé ... 189
Kultura a organizační struktura: rozvíjíme Mintzberga ... 193
Plánování, kontrola a účetnictví ... 195
Korporační vládnutí a obchodní cíle ... 198
Teorie a praxe motivace ... 200
Vůdcovství, rozhodování a zmocnění ... 204
Hodnocení výkonu a Management by Objectives ... 207
Manažerský výcvik a organizační rozvoj ... 208
Závěry: Národnost určuje organizační racionalitu ... 209

8. Slon a čáp: organizační kultury ... 213
Poblouznění organizační kulturou ... 214
Rozdíly mezi organizačními a národními kulturami ... 216
Kvalitativně – kvantitativní výzkum organizačních kultur: projekt IRIC ... 218
Výsledky hloubkových interview: případ SAS ... 220

Výsledky výzkumu: šest dimenzí organizačních struktur 221
Možnosti konkurenčních výhod v kulturních otázkách 225
Organizační kultura a další organizační charakteristiky 226
Organizační subkultury 229
Jak vnímají organizační kultury jednotlivci 230
Co vyplývá z úrovně analýzy: zahrady, kytice a květy 232
Kultury povolání 232
Závěry výzkumného projektu IRIC: dimenze versus Gestalty 232
Řešení v organizační struktuře a s organizační strukturou 234

Část III – Důsledky 239

9. Setkávání kultur 241
Úmyslný a neúmyslný konflikt kultur 241
Kulturní šok a akulturace 243
Etnocentrismus a xenofilie 245
Střety skupin: auto- a heterostereotypy 246
Jazyk a humor 247
Působení komunikačních technologií 248
Střety kultur při turistice 249
Setkávání kultur ve školách 249
Menšiny, migranti a uprchlíci 251
Interkulturní vyjednávání 254
Nadnárodní obchodní organizace 256
Koordinace multinacionálních společností:
struktura se musí řídit kulturou 258
Rozšiřování multinacionálních organizací:
mezinárodní fúze a jiné podniky 259
Mezinárodní marketing, reklama a spotřebitelské chování 261
Mezinárodní politika a mezinárodní organizace 263
Ekonomický rozvoj bez rozvoje a spolupráce při rozvoji 266
Jak se učit interkulturní komunikaci 268

10. Jak přežít v mnohonárodnostním světě 273
Poselství této knihy 273
Otázka morálky 274
Kulturní konvergence a divergence 275
Výchova k interkulturnímu porozumění: rady rodičům 275
Zvládání kulturních rozdílů: rady pro manažery 276
Rozvoj interkulturního porozumění: rady pro sdělovací prostředky 276
Jak číst mentální programy: náměty pro výzkumníky 277
Globální změny vyžadují interkulturní spolupráci 278

Vysvětlivky 281
Kapitola 1 281
Kapitola 2 282

Kapitola 3 284
Kapitola 4 285
Kapitola 5 288
Kapitola 6 290
Kapitola 7 292
Kapitola 8 294
Kapitola 9 295
Kapitola 10 296
Slovníček často užívaných pojmů 299
Literatura 303
O autorech 317
Doslov 319
Autorský rejstřík 323
Věcný rejstřík 000